

τητον κυριάρχην τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νήτων, δούς τίτλον Δουκὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πρίγκιπος τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ Σανούδος οὗτος ἡγεμονεύσας ἐπὶ δώδεκα ἔτη ἀπεβίωσε τὸ 1220 ἔτος, ἡ δὲ Δουκία μετέβη ἀλλοτρίοις εἰς εἴκοσι καὶ ἓνα ἐκ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἡγεμονευσάντων κατὰ συνέχειαν 330 ὡς ἔγγιστα ἔτη, ἂν καὶ μετὰ μίαν μόνον ἐκστρατηγίδα δὲν ὑπῆρχον πλέον ἄλλοις ἀπόγονοι, ἀλλ' ἡ διαδοχὴ μετέβη εἰς τὰ θήλας· ὅθεν οἱ νῦν φέροντες τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ ἐνδεχόμενον νὰ κατὰγονται ἐκ θηλεγονίας. Τὸ ὑπὸ στοιχ. Α'. οἰκόσημον τῶν Σανούδων εὐρίσκεται ἐγγεγραμμένον ἐπὶ μαρμαροῦ ἐν τῇ Μητροπόλει Νάξου.

Τὸ δὲ ὑπὸ στοιχ. Β'. οἰκόσημον ἀνήκει τῇ οἰκογενείᾳ Δεμάθα (De Matha καὶ De Matta), σωζομένη καὶ σήμερον, ἥς ὁ ἀρχηγέτης ἐλθὼν εἰς Πάτμον, ὅπου πρῶτον ἀποκατέστη, ἔφερε πλοῦτη πολυτά, ὡς ἐκ τινων ἐγγράφων ἐξάγεται.

Ι. ΔΕ-ΚΙΓΑΔΔΑΣ.

ΔΙΑΦΩΡΑ.

—Ο—

ΝΕΟΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ. Ἰδοὺ τί ἀνέγνωμεν εἰς τινὰ ἐφημερίδα τῆς Γενούης· « Ἡ ἐφευρέσις τοῦ παντογραφικοῦ τηλεγράφου τοῦ καθηγητοῦ καὶ ἱερέως Ἰωάννου Καζέλλη ἐκ Φλωρεντίας, σκοπὸν ἔχει τὴν λύσιν ἑνὸς τῶν δυσκολωτέρων προβλημάτων τῆς φυσικῆς ἐφαρμοζομένης εἰς τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας. Ἡ ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον μεταβίβασις δι' ἐλασματος σιδήρου, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ἀπόστασις, ἀντιγράφων πανομοιότυπων εἴτε ἐγγράφων εἴτε σχεδιασμάτων, εἶναι ἐπιχείρημα ἀληθὺς θαυμάσιον.

« Ὁ καθηγητὴς Καζέλλης κατώρθωσεν οὐ μόνον νὰ λύσῃ ἐντελῶς τὸ πρόβλημα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ καταστήσῃ βεβαίαν τὴν ἐφαρμογὴν διὰ τῆς μεταφορᾶς, διὰ γραμμῶν χρωματισμένων, εἰς συνήθη χάρτην λευκὴν προσκεκολλημένον εἰς τὸν τηλεγράφον τοῦ, ἐγγράφων καὶ σχεδιασμάτων πανομοιότυπων, προσκεκολλημένων μὲν ἐπίσης εἰς τὴν ἄλλην ἀκρὰν τῆς μηχανῆς, συγκοινωνούντων δὲ διὰ σύρματος μεταλλικοῦ.

« Αἱ γενόμεναι τὸ πρῶτον δοκιμαίαι ἐγγυῶνται περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐφευρέσεως ταύτης, ὁραιομένης εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐφευρέσεως ἥτις θέλει εἶσθαι τὸ θαυμαστότερον τῶν προϊόντων τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. »

ΤΕΡΑΤΩΔΕΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ. Οἱ πρὸ δεκαεπτὰ μηνῶν ἀναπλέοντες καὶ καταπλέοντες τὴν Τάμεσιν, ἐβλεπον πρὸς τὴν ἀκρὰν τῆς νήσου τῶν Κυνῶν, γιγάντειον κατασκευάσμα βραδέως μὲν ἀνεγερόμενον, ἀπαύστως ὁμῶς προχωροῦν, καὶ ἀναλκμύζον σχῆμα ὑπερμεγέθους νῆος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν παρετήρουν ξύλα καθέτως ἰστάμενα· μετέπειτα δὲ

πλατύτατα καὶ ὀγκωδέστατα φύλλα σιδήρου καλύπτοντα τὸ μεταξὺ τῶν ξύλων τούτων διάστημα· καὶ ἐπὶ τέλους μεταβληθέντα εἰς ὑψηλότερον τοῖχον μεταλλικόν. Ἐὰν δὲ ἡρώτων τοὺς κατοίκους τοῦ μέρους ἐκείνου ὡς καὶ τοὺς ἐργάτας ὁποῖον τὸ πλώριον ἐκεῖνο κατασκευάσμα, ἤκουον πάντες τὴν ἀπόκρισιν ταύτην· «Εἶναι ὁ γίγας τῶν θ' ἁλυσσῶν. »

Ὁ γίγας οὗτος τῶν θαλασσῶν εἶναι ἀτμόπλοιον ναυπηγηθὲν ἵνα πλέῃ μεταξὺ Αὐστραλίας καὶ Ἰνδίων, καὶ ὀνομάζεται Μέγας Ἀνατολικός. Κατασκευάσθη δὲ κατὰ σύστημα, ὅπερ δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα, τὸ ὁποῖον ὁμῶς εἶναι ἄξιον ὅλης τῆς προσοχῆς τῶν τεχνιτῶν, καθὼς ὁν μάλιστα καὶ στερεὸν καὶ κομψόν εἶναι.

Τὸ πλοῖον τοῦτο ἔχει μήκος μὲν 192, πλάτος δὲ 83 ἢ μᾶλλον 114 ποδῶν ἀγγλικῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπικαλυμμάτων τῶν τροχῶν, τῶν ὁποίων ἡ διάμετρος εἶναι 56 ποδῶν. Τρεῖς καὶ διάφοροι εἰσὶν αἱ ἐλατῆρες δι' ὧν κινεῖται ὁ κολοσσός οὗτος· τροχοί, ἐλιξ καὶ ἰστίαι· τέσσαρες δὲ λιθῆτες μεταδίδουσι τὴν ἀτμὴν εἰς τὰς μηχανὰς τὰς κινούσας τοὺς τροχοὺς, καὶ ἐχούσας χιλίων ἵππων ὀνομαστικὴν δύναμιν.

Ὁ ἐλιξ στρέφεται ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ ἐξ λιθῆτων, ὧν μεγαλύτεροι ποτὲ δὲν κατασκευάσθησαν, προαγόντων ἀτμὴν 1600 ἵππων. Ἀμροτέρων δὲ τῶν μηχανῶν ἡ δύναμις εἶναι 3, 00 ἵππων. Καὶ ὁ μὲν ἐλιξ καὶ οἱ τροχοὶ στρέφονται συγχρόνως, τὸ δὲ πλοῖον, κινούμενον ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ μόνον, διατρέχει 15 ἕως 16 μίλια.

Κατ' ἐξίρεσιν, ὁ Μέγας Ἀνατολικός φέρει ἐπὶ τὰ ἰστιάς καὶ πλῖσμα ἐξ ἀνδρῶν 400. Καὶ μικρὸς μὲν ὁ ἀριθμὸς οὗτος ὡς πρὸς τοιοῦτον κολοσσόν, ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι μέγα μέρος τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκτελοῦνται διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Διὰ τεσσάρων ἄλλων μηχανῶν ἀτμοκινήτων ἀνασύρονται αἱ ἀγκυραὶ, ἀναπετώνονται τὰ ἰστία, ἐξκιντοῦνται καὶ ἀντλίαι κλπ.

Ἐνεκα τοῦ μεγέθους τοῦ πλοίου τούτου ἐγένοντο δεικτοὶ καὶ τινες νεωτερισμοί. Ἐπειδὴ διὰ τὸ μέγα μήκος τοῦ πλοίου, ἡ ὠνὴ τοῦ διευθυντοῦ δὲν φθάνει μέχρι τοῦ τηλεγραφίου καὶ τοῦ μηχανικοῦ, τὰ προστάγματα μεταβιβάζονται διὰ σημάτων ἢ διὰ τηλεγράφου ἡλεκτρικοῦ.

Πλὴν τῆς μεγίστης πισότητος τῶν γιανθράκων τοὺς ὁποίους φέρει πρὸς χρῆσιν τοῦ ὁ Μέγας Ἀνατολικός, φέρει καὶ πάντα χιλιάδων τόνων ἐμπορεύματα. Ἔχει ὀκτακισίους καπτῶνας τῆς α', καὶ ἀπέραντον τόπον τῆς β' καὶ γ' τίξεως δι' ἐπιβίτας. Τὸ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἰνδίων ταξίδιον θέλει περατοῦται, ὡς εἴπισ, ἐντὸς 30 ἢ 33, τὸ δὲ μέχρι Αὐστραλίας ἐντὸς 33 ἢ 36 ἡμερῶν.

Ἐμπορευμάτων ἑλλείψιν δὲν θέλει πάθει πώποτε ὁ γίγας οὗτος· διότι τὰ ἐξαγόμενα ἐξ Ἀγγλίας διὰ τὴν Ἰνδιάνην καὶ τὴν Αὐστραλίαν εἶναι ἀναρίθμητα. Μῖνον τὸ 1853 ἔτος ἐστάλησαν τοιαῦτα, ὅσα τοῦλάχιστον ἐδωλόθησαν, τιμώμενα περὶ τὰ 500 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἐγένετο δὲ καὶ πρόνοια περὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἐν τῷ πλοίῳ ἐν περιπτώσει δυστυχήματος ἀντὶ ἐροαλκίδων ἔχει ὁ Μέλγας Ἀνατολικὸς δύο ἐλικοκίνητα ἀτμόπλοια μήκους 90 ποδῶν, χάριν τῆς διασώσεως τῶν ἐπιβατῶν.

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ προντίς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τινος καταβάλλουσιν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὸ νὰ καθίστῶσι μεγαλύτερα τὰ εἰς Ἰνδίας μεταβαίνοντα πλοῖά των. Ἀπὸ τριακοντατριῶν ἐτῶν πενταπλοῦν μὲν τὸ μήκος, τετραπλοῦν δὲ τὸ πλάτος αὐτῶν κατέστησαν.

Ἡ πελώριος αὕτη ναὺς ἀνευθυμίζει εἰς ἡμᾶς τὴν τοῦ Φιλοπάτορος δίπρωρον καὶ δίπρυμνον Θαλαμηγόν, καὶ μάλιστα τὴν τοῦ Συρακοσίου Ἰέρωνος. Ἐν ταύτῃ ναυπηγηθεῖσα ἐντὸς ἔτους ὑπὸ τριακοσίων τεχνιτῶν, χωρὶς τῶν ὑπηρετούντων, ὑπῆρχον καὶ γυμνάσια, καὶ κῆποι κατάρυτοι, καὶ περίπατοι, καὶ σκηναὶ κιστῶν λευκῶν καὶ ἀμπέλων συσκιάζουσαι τοὺς περιπάτους, καὶ ναοὶ, καὶ ἀγάλματα, καὶ σχολαστήρια, καὶ βιβλιοθήκαι, καὶ βιβλιοθήκαι, καὶ οἰκήματα τοῖς ἐπιβάταις, καὶ ἰχθυοτροφεῖα πλήρη θαλάττης, ἐν οἷς πολλοὶ ἰχθύες εὖ ἐτρέφαντο, καὶ ζυλοθήκαι, καὶ κρήνην, καὶ ὀπτάνια, καὶ μύλοι, καὶ πύργοι πολεμικοὶ, καὶ τεῖχη μετ' ἐπάλξεων, καὶ πλὴν τοῦ λοιποῦ ὅχλου τῶν στρατιωτῶν καὶ ναυτῶν, ἐξακόσιοι ἄνδρες παρὰ τὴν πρῶραν ἐπιτηροῦντες τὰ παραγελλόμενα κλ. (Ὁρα Ἀθην. Βιβλ. 6'. Τμ. 38—44).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ. Ἐκ τῶν τριῶν ἀξιοτίμων ὑποψηφίων τῶν ἐξελεχθέντων διὰ τὴν θέσιν τοῦ Πρυτάνεως, τοῦ Κυρίου Ἀσωπίου, Π. Παπαρρηγοπούλου καὶ Φιλ. Ἰωάννου, δειωρίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὁ τὰς πλεοντέρας ἢ μᾶλλον πάσας τὰς ψήφους λαβὼν Κ. Ἀσώπιος. Καὶ ἡ κυβερνήσις ἐπραξεν ἄριστα, τιμήσασα καὶ ἀμείψασα πλὴν τῶν γραμμάτων καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν χαρακτῆρα. *Les talents sont au fond peu de chose*, εἰς τὴν ἀξιοθαυμάστως μὲν ἀλλὰ διὰ ψιλῶν λέξεων ὁ Ἀμαρτίνος *ce sont les caractères qui font tout*. Καὶ ἀληθῶς, ὅπως ἐπολυπλασιάσθησαν σήμερον τὰ σχολεῖα, τὰ βιβλία καὶ οἱ διδάσκαλοι, ἡ δὲ παιδεία δὲν πωλεῖται πλέον, οὔτε εἶναι, ὡς πάλαι τὰ ἱερογλυφικὰ, εὐαρίθμων τινῶν ἀριστοκρατῶν προνόμιον, ἡ σοφία κατέστη εὐαπόκτητόν τι χρῆμα· πολλάκις μάλιστα ὁ υἱὸς τοῦ ἀχθοφόρου, εὐφυέστερος, ἐπιμελέστερος, ἢ εὐπορώτερος τοῦ υἱοῦ τοῦ γερουσιαστοῦ, τοῦ πρέσβεως, τοῦ ὑπουργοῦ, ἀναδείκνυται καὶ σοφώτερος. Τί δὲ ἐστὶ παιδεία ἂν μὴ χαρακτηρὶ παρῇ; ἀχρεῖον καὶ κακοποιὸν τι τέρας, τόσῳ μᾶλλον ἄξιον περιφρονήσεως καὶ βδελυγμοῦ, ὅσον ὁ εὐμοιρήσας αὐτῆς γινώσκων πράττει καὶ πολιτεύεται.

ΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΚΗ. Γυνή τις Μαύρη ἐν Ἀφρικῇ εἶχε δύο ἄνδρας συγχρόνως. Ἐφύλασσα δὲ τὸ μυστικὸν αὐτῆς μετὰ τοσαύτης ἐπιμελείας ὥστε οὐδεὶς αὐτῶν, οὐδέ τις ἄλλος ἐγνώριζε τὸ πρᾶγμα. Τὴν μὲν ἡμέραν ἐδέχετο τὸν ἕνα τῶν συζύγων, τὴν

δὲ νύκτα τὸν ἕτερον. Ἀλλ' ὅτε ἐγέννησεν υἱόν, ἡ θέσις αὐτῆς κατέστη δυσχερεστάτη. Τότε συναντηθέντων τῶν δύο συζύγων, ἐβιάσθη νὰ ἐξομολογηθῇ τὴν ἁμαρτίαν τῆς. Ἰσως νομίσῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι τὸ θερμὸν αἷμα τῶν δύο Ἀράβων ἀνέβη καυχάζον εἰς τὴν κεφαλὴν των, ὅτι ἀπέσπασαν τὰ γιγατῶνιά των, καὶ ὅτι κατεκρεβύργησαν ἀλλήλους. Ἐξ ἐναντίας πάντα ὠκονομήθησαν ἄνευ αἱματοχυσίας· ἔμεινε μόνον νὰ ἀνακαλύψωσιν εἰς τίνα τῶν δύο ἀνῆκε τὸ νεογνόν. Διὰ τοῦτο συναπεφάσισαν νὰ ζητήσωσι τὴν γνώμην τοῦ καδῆ.

Τί δὲ ἐστὶ καδῆς, ὅλοι τὸ γνωρίζομεν δικαστῆς βαθυπώγων, σύνορκος, ἀμειδῆς, πλήρης πνεύματος σοφίας θείας τε καὶ ἀνθρωπίνης, ἀλάνθαστος τῶν νόμων τοῦ κορανίου ἐρμηνευτῆς, καὶ πρὸ πάντων ἀπροσωπόληπτος.

Τοιοῦτος ἦτο καὶ ὁ καδῆς εἰς ὃν κατέφυγον οἱ διαφερόμενοι. Ἀφοῦ ἕκαστος ἐξέθεσεν ἐν λεπτομερεῖα διαφόρους περιστάσεις τῶν μετὰ τῆς Μαύρης συζυγικῶν σχέσεών του, ἀπεφάσισεν ἐν τῇ σοφίᾳ του ὅτι τὸ παιδίον, ἐὰν μὲν ἐγεννήθῃ τὴν ἡμέραν, ἀνήκει εἰς τὸν ἄνδρα τῆς ἡμέρας, ἐὰν δὲ ἐν νυκτὶ, εἰς τὸν τῆς νυκτός. Ἀλλὰ φαντάσθητε εἰς ὅποιον ζοφερόν καὶ ἀδιεξίτητον λαβύρινθον ἐνέπεσεν ὁ περινούστατος καδῆς, ὅτε ἡ γεννήσασα διεδήλωσεν ὅτι τὸ παιδίον δὲν ἐγεννήθη οὔτε τὴν ἡμέραν, οὔτε τὴν νύκτα· ἀλλὰ... τίς δύναται νὰ τὸ εὕρῃ;... τὸ λυκαυγές.

Εἰς μάτην ἐφυλλολόγησε τριακοντάκις τὸ ἐπουράνιον βιβλίον· οὐδὲν ἐδάφειον αὐτοῦ προέβλεπε περὶ τοιαύτης λυκαυγικῆς γεννήσεως. Κατ' εὐτυχίαν διεβῆ τὴν ὥραν ἐκείνην πρὸ τοῦ δικαστηρίου γέροντες Ἀραβῆς, πρὸς ὃν διηγήθησαν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ δύσκολον τῆς λύσεως αὐτῆς. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, συναγαγὼν πάσας τὰς ιδέας αὐτοῦ ὁ γέρον, ἐσχέσθη καλῶς, ἔπειτα δὲ ἐζήτησεν ὡς καὶ πλάστιγγα. Διαμερίσας ἐν τῷ μέσῳ τὰ ὡς τὰ ἐκένωσε, καὶ ἐζύγισε τρία κελύφη κενά, ἔχοντα ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ βάρος. Ἐλθὼν μετὰ ταῦτα πρὸς τὸ διαφιλονεικούμενον παιδίον, ἐχάραξε τὸν ἕνα τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλε τὸ αἷμα εἰς τὸ ἐν τῶν κελύφων. Ἐπραξέ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ πρὸς τοὺς δύο Ἀραβίους. Ἀφοῦ δὲ ἐγέμισε καὶ τὰ τρία κελύφη, ἐζύγισε τὰ περιέχοντα τὸ αἷμα τῶν ὑποτιθεμένων πατέρων, καὶ ἰδὼν ὅτι τὸ ἐν ἦτο βαρύτερον τοῦ ἑτέρου, ἔλαβε τὸ κέλυφος ἐν ᾧ εὗρίσκετο τὸ αἷμα τοῦ νεογνοῦ, καὶ ἀντεστάθμισεν αὐτὸ πρὸς ἑκάτερον τῶν δύο πρώτων. Καὶ ἐπειδὴ εὗρέθη ἰσοβαρὲς πρὸς ἕν τούτων, ὁ νέος Σολομὼν διεκήρυξεν ὅτι τὸ παιδίον ἀνῆκε προδήλως εἰς τὸν Ἀραβῆ ἐκείνον οὔτινος τὸ αἷμα ἦτο ἰσοβαρὲς πρὸς τὸ τοῦ νεογνοῦ.

Λύσεις τοῦ ἐν τῷ φυλ. 150 αἰνίγματος

Ποῦς — οὐς — ὤς — μῦς.